

Tegevusprogramm 2010

Taotlus

1. Taotleja nimi	Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit
2. Kontaktandmed	Endla 59-108, 10615 Tallinn 5293144; 6720223 www.elil.ee
3. Juriidilise isiku registrikood	80067455
4. Pangakonto number	221011350780
5. Projekti nimetus, millele toetust taotletakse	Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tegevusprogramm 01.01.2010-31.12.2010
6. Taotletav summa	334 565 krooni
7. Taotleja esindaja nimi ja ametikoht	Ants Leemets, juhatuse esimees
8. Taotleja esindaja allkiri	

PROGRAMMI KIRJELDUS

1. Programmi sisuline kokkuvõte:

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu (ELIL) 2010. aasta tegevusprogramm aitab ellu viia ELILi missiooni: olla liikumispuudega inimeste ja nende ühenduste eestkostja teel barjäärivaba ühiskonna poole läbi liikmeskonna igakülgse kaasamise otsustusprotsessi.

Tegevusprogrammi täitmisel keskendutakse järgmistele tegevustele:

- Eesti liikumispuudega inimeste ühishuvide eest seismine omavalitsuste ja riigi tasandil eri valdkondades (ligipääsetav elukeskkond, transport, haridus, tööhõive, kultuur, informatsioon, teenused ja toetused jne).
- Liikumispuudega inimeste väärkuse ja õiguste kaitse, liikumisvabaduse käsitlemine ühe põhilise inimõigusena.
- Annetuste kogumine abivajavate liikumispuudega laste ja täiskasvanute toetamiseks nende parema toimetuleku kindlustamisel.
- Liikumispuudega inimestele võimaluse andmine avaldada arvamust, algatada diskussioone erinevates eluvaldkondades (ELILi kodulehekülje infoforum, meililist, infopäevad).
- Avaliku arvamuse kujundamine, suhtlemine pressiga, ELILi ja ühingute tegevuse ja eesmärkide tutvustamine.
- Liikumispuudega inimeste teadlikkuse tõstmine neid puudutavates valdkondades. Liikmesühingute aktiivi koolitamine ja suunamine oma piirkonna (liikumispuudega inimeste eestkostjaks ja partneriks omavalitsusorganitele).

- Liidu liikmete sotsiaalne rehabilitatsioon läbi kultuuri- ja ühisürituste.
- Koostöö foorumisse kuuluvate ja teiste Eestis tegutsevate puuetega inimeste organisatsioonidega.
- Koostöö kodanikeühenduste, avaliku- ja äri sektori institutsioonidega.
- Koostöö Eesti seadusloome- ja valitsusorganitega invapoliitika kujundamisel Eestis.
- Rahvusvahelise koostöö jätkamine sõsarorganisatsioonidega.
- Liikumispuudega inimestele vajalike projektide koostamine ja läbiviimine.

2. Programmi eesmärgid ja sihtgrupp:

Tegevusprogrammi eesmärgid:

- Panustada enam liikmesühingute aktiivi koolitusele, et kujundada tugev ja toimiv koostöövõrgustik.
- Panustada enam juhatuse liikmete ja tegevtootajate koolitusele, et kujundada kodanikuühiskonna protsessides orienteeruv pädev ELILi juhtorgan.
- Annetuste läbi toetada ja kindlustada liikumispuudega laste/täiskasvanute toimetulekut, hariduse omandamist ja tööga hõivatust.
- Parandada koostööd riigivõimu- ja valitsemisorganite ja erinevaid puudegruppe esindavate liitude-ühingute vahel. Tõhus koostöö igal tasandil on põhivahend puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomisel ja ühiskonnaellu kaasamisel.
- Parandada sotsiaalala ja muu (liikumispuudega inimestele olulise info kättesaadavust.
- Parandada organisatsioonide ja nende liikmete informeeritust invapoliitika viimastest suundumustest nii meie liidus, vabariigis kui ka Euroopa Liidus. Liikumispuudega inimestel on sõnaõigus arvamuse avaldamiseks ja ettepanekute tegemiseks neid puudutavates valdkondades. Teavitada avalikkust liikumispuudega inimeste probleemidest, ka kordaminekutest.
- Korraldada üritusi liikumispuudega inimeste sotsiaal-psühholoogilise rehabiliteerimiseks, sest rehabilitatsioon, eriti õigeaegne e. varajane, on võtmeküsimuseks liikumispuudega inimeste reintegreerumisel ühiskonda.
- Vahendada rahvusvahelist invakogemust, viia läbi ühisprojekte teiste riikide puuetega inimeste organisatsioonidega.

Programmi sihtgrupp:

- liikumispuudega inimesed ja nende pered
- liikumispuudega inimeste organisatsioonid
- puuetega inimeste valdkonnaga tegelevad ametnikud, sh hariduse, tööhõive ja sotsiaalala töötajad, seadusandjad
- kodanikeühendused, avaliku- ja äri sektori institutsioonid
- avalikkus

3. Programmi kavandatud tegevused ajalisel järjestuses:

Tegevusprogrammi tegevused liigituvad pidevateks tegevusteks ja kalendaarselt paika pandud konkreetseteks projektideks.

Pidevad tegevused:

1. ELILi juhatuse koosolekud ja üldkoosolekud

Kord kuus (v.a. juulikuu) tuleb kokku ELILi juhatus, et arutada Liidu programmi täitmist, tegevust võetud eesmärkide täitmisel, püstitada uusi eesmärke, arutada päevakorras olevaid aktuaalseid invapoliitilisi küsimusi, kujundada liidu seisukohti. Juhatus koostab tegevuskava nii pikemaks kui lühemaks perioodiks.

2010.a toimub kaks üldkoosolekut:

30.04.2010 toimuval üldkoosolekul kinnitatakse eelmise aasta majandusaasta aruanne ning eelarve ja tegevusprogramm käesolevaks aastaks.

26.11.2010 toimuval üldkoosolekul valitakse uus juhatus järgmiseks kolmeks aastaks.

2. Infovahetus

VEEBILEHT – liidu kodulehekülge aadressil www.elil.ee on üleval olnud aastast 1999.

Kodulehekülge on asendamatu nii püsi- kui operatiivinfo vahendamisel mitte ainult oma liidu liikmetele, vaid kõigile asjast huvitatutele, kel internetile ligipääs. Veebilehte on täiendatakse ja kaasajastatakse (uued lingid, artiklid, infofoorum, pildigalerii, videoteek ja KKK rubriik, alamlehed jms) pidevalt veebimeistri poolt.

LIST – liidu list on kiireim ja operatiivsem infovahetamise vahend. Listis kajastuvad nii liidu kui liikmesühingute poolt jagatud teadaanded, küsitlused, diskussioonid. Olulisim info seaduste muudatustest, eelnõudest jms jõuab liikmeskonnale listi vahendusel. List hoiab oluliselt kokku kulutusi telefonile ja muudele sidevahenditele. Oluline on ka psühholoogiline aspekt – tiheda infovahetusega suureneb ühtekuuluvustunne liikmete vahel.

INFOVAHETUS KOHTADEL – tegevjuht käib kord kuus kohtadel rääkimas liidu tegevuskavast, juhatuse seisukohtadest aktuaalsetel teemadel, samuti sellest, mis on päevakorral seadusandluses. Oluline on saada tagasiside – mida abi ja toetust liidult oodatakse.

JUHATUSE VÄLJASÕIDUD KOHTADELE – 2010.a plaanib juhatus külastada kõiki 26 ühingut, et nõupidamistel arutada liidu tegevuskava ja saada vahetult tagasisidet olulistest probleemidest. Juhatuse üks prioriteete käesoleval aastal on liikmelisuse suurendamine – aktiivset selgitustööd tehakse kohtumistel liikmesühingutega.

3. Koostöö valitsusorganite, omavalitsuste ja puuetega inimeste organisatsioonidega
Senine hea koostöö ja saavutused kinnitavad tegevuse jätkumise vajalikkust. Nimetatud osapoolte (organisatsioonid + ministriumid) vahel loodud koostöökoda tuleb taaselustada. 2009.a kogunes koostöökoda vaid korra, mis on ilmselgelt vähe. Tuleb arutada ja leida lahendusi puuetega inimeste probleemidele (rehabilitatsioon, abivahendid, haridus, tööhõive, ligipääsetavus, invatransport, puuetega lapsed ja nende pered jne). ELIL peab oluliseks osalemist puuetega inimesi puudutavate seadusandlike dokumentide väljatöötamisest ja eelnõudele ekspertiiside andmist. KOVidega tuleb koostöö oluliselt tihedamaks muuta, kuna teenuste osutamine on suures osas pandud omavalitsuste vastutusele. Probleemide lahendamiseks tuleb teha koostööd spetsialistide tasemel.

4. Koostöö äri sektoriga

ELIL jätkab koostööd Alexela Oil AS ja Mustakivi Auto ASiga. Sõlmitud lepingud võimaldavad liikumispuudega inimestel teha tööd kodus – osutada dispetšer- ja operaatoriteenust. ELIL otsib jätkuvalt võimalusi vahendada tööd liikumispuudega inimestele.

5. Kõrgkoolis õppivate tudengite tugiisiku teenuse koordineerimine.

2009/2010 tugiteenuste saajate nimekirjas on 28 tudengit, neist 15 liikumis- ja 13 nägemispuudega. 2009.a algas tihe koostöö PRIMUS programmiga, kes võtab üle tugiteenuste finantseerimise käesolevast aastast. Nende kõrgkoolide tudengite tugiisiku teenuse rahastamist, kes pole liitunud Primus programmiga, jätkab Haridus- ja Teadusministeerium.

6. Heategevusprojektid

- Projekt Aitame liikumispuudega lapsi kõndima (märgusõna Elisabet)

Eesmärgiks koguda annetustega raha (3,5-4,0 milj kr) ja tuua Eestisse liikumispuudega laste raviks kõnnirobot Pediatric Locomot Šveitsi firmast Hacoma. Hangitav kõnnirobot paigutatakse Tallinna Lastehaiglasse ja võetakse kasutusele sealse ravi- ja rehabilitatsioonisüsteemi kaudu. Ülevaate projektist asub liidu veebilehel www.elisabet.elil.ee

- Kanal 2 saate Tantsud Tähtedega annetuse jagamise koordineerimine

ELIL on Kanal 2 partneriks olnud kolmel aastal (2006, 2007, 2008), abi on saanud sajad liikumispuudega lapsed kokku enam kui 2,5 milj krooni eest. Käesoleval aastal rahastatakse teenuseid jms 251 000 kr eest.

- Heategevuskross Tanel Leok & sõbrad

Heategevuskrossi ja oksjoniga koguti õnnetuses liikumispuude saanud laste (vanuses kuni 14 aastat) toetuseks 180 000 kr. Teavituskampaania, et sihtgruppi kuuluvaid lapsi leida, korraldati KOVide kaudu. ELIL koordineerib annetuse jagamist sihtgruppi kuuluvate lastele.

7. Portaali www.liikumisvabadus.info arendamine

Üle-eestilise ligipääsetavuse info kogumine (riiklike ja ühiskondlike objektide ligipääsetavuse kaardistamine) jätkub nii projektidele rahastuse taotlemise kui koostöölepingute sõlmimisega. Jätkuvad läbirääkimised Primus programmi koordinaatoritega ülikoolide ligipääsetavuse kaardistamiseks ja hindamiseks.

8. ELILi liikmesühingute juhtide ja aktiivi koolitus

Juhatus peab oluliseks liikmesühingute aktiivi koolitamist ja suunamist oma piirkonna liikumispuudega inimeste eestkostjaks ja partneriks oma valitsusorganitele. Tegevus invavaldkonnas eeldab asjakohaseid teadmisi ja kogemusi puuetega inimeste olukorrast ja vajadustest. Vaja on olla kursis uusima informatsiooniga olemasolevatest või käivituvatest kontseptsioonidest, programmidest, teenustest. Kuna ühingute juhid vahetuvad, on ikka ja jälle vaja rääkida organisatsiooni juhtimisest ja tulemuslikust toimimisest. Infovahetus aitab toimuvaid protsesse mõista ja diskussioon uusi käivitada. ELILil on kavas 2010.a läbi viia kolm suuremat infopäeva-koolitust (teema valitakse vastavalt ühingute ettepanekutele ja sellele, mis on antud ajahetkel aktuaalne ja oluline). ELIL peab oluliseks koolituste korraldamist, mille kaudu leiavad liikumispuudega inimesed tööd.

Konkreetsed projektid tegevusprogrammi elluviimiseks:

- Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tänuüritus AASTA TEGU 2009 (18.02.2010)

Traditsiooniline ELILi tänuüritus, kus tunnustatakse ja tänatakse heategijaid meene ja lilleõiega toetuse ja abi eest eelmisel aastal. 2010.a toimub üritus Eesti Panga Iseseisvussaal. Ettepanekud tunnustamiseks teevad ühingud, lõpliku otsuse teeb juhatus. Üritusel räägivad liikumispuudega inimesed positiivses võtmes oma õpingutest, tööst, perest, vaba aja veetmisest, hobidest. Sihtgrupiks liikumispuudega inimesed, avaliku elu tegelased, poliitikud, laiem avalikkus. Eesmärgiks on avalikkusele tutvustada ja rääkida tänase päeva väljakutsetest, puuetega inimeste võimalustest õppida, töötada, tunda end ühiskonnas

võrdväärseks jms puudega inimeste endi silme läbi. Ürituse lõpetab kohvilaud. Enne üritust saadetakse laiali pressiteade.

- ELILi koolitus- ja puhkelaager Käsmus (18.-20.06.2010)

ELILil on pikaajaline traditsioon suviste õppe-puhkelaagrite korraldamisel. Eesmärgiks on lisaks koolitusele ja infovahetamisele pakkuda liikumispuudega inimestele ja nende pere liikmetele aktiivset puhkust ja suhtlemisvõimalusi. Ürituse viivad läbi liikmesühingud koostöös liidu juhatusega. Ürituse sihtgrupiks on ligi 200 liikumispuudega inimest ja nende pere liiket. Koolituslaager on ainuke nii suurearvulise osalejaskonnaga üleriigiline kokkusaamine, seega väga oluline liidu liikmetele sotsiaal-psühholoogilise rehabiliteerimise aspektist. Koolituspäevade üheks eesmärgiks anda teadmisi invapoliitika viimastest suundumustest nii meie liidus, vabariigis kui ka Euroopa Liidus. Peale ELILi juhatuse liikmete jagavad teavet kutsutud lektorid. Ürituse raames toimuvad mõttekojad, ekskursioonid, töötoad, näitused, kontserdid, tantsuõhtud, sportlikud tegevused.

- Tõrvaaugu lastelaager „Julge elada“ (15.-18.07.2010)

Tegemist on 2007.a ELILi poolt alustatud lastelaagrite projektiga. Ka 2010.a laagri toimumiskohaks on Tallinna LIÜ Tõrvaaugul puhkebaas Järvamaal. Laagrist võtab osa 40 liikumispuudega last koos vanemad või isiklike abistajatega. Projekti eesmärgiks on laste ja noorte rehabilitatsioon erinevate (sportlike) tegevuste kaudu, noorte aktiivse ellusuhtumise ja positiivse eluhoiaku toetamine, eneseületamise ja -distsipliini kasvatamine, mis aitavad oluliselt parandada edaspidist elus toimetulekut. Moto „Julge elada!“ peegeldab julget pealehakkamist

elus hakkama saada ning tegelda erinevate, esmapilgul puuetega inimeste jaoks ebatavaliste harrastustega. Eraldi eesmärgiks on kaasata mitte-eestlastest puuetega lapsed koos vanematega ning seeläbi edendada kogukondade vahelist suhtlemist. Emadele-isadele pakub laager head võimalust omavaheliseks suhtlemiseks ja kogemuste vahetamiseks vabas õhkkonnas. Laagris toimuvad erinevad tegevused – sportpüssist ja vibust täpsuslaskmine, idamaade võitluskunstide trenn, ujumine, maalimine, mängud psühholoogi juhendamisel. Laagris viibib psühholoog, kes nõustab ka vanemaid, külla tulevad külalised, kes räägivad vastlusingis erinevatel lapsi huvitavatel teemadel.

- Liikumispuudega noorte sügislaager Roosta puhkekülas (oktoober 2010)

Laager toimub teist aastat. Osaleb 20 liikumispuudega noort vanuses 15-22 aastat koos abistajatega. Laagrilised on põhikooli õpilased ja tudengid. Seetõttu korraldatakse laager koolivaheajal. Eesmärgiks kaasata noori invaliidumise tegevustesse, pakkuda sportlikku (saaliboccia, bowling, koroon) ja huvitegevust, propageerida õppimist – tudengid tutvustavad edasiõppimise võimalusi kõrgkoolides. Külla kutsutakse külalisi, kes vestlusingis räägivad noori huvitavatel teemadel. Õhtud sisustavad noored ise.

4. Käesoleva programmi ellurakendamise tulemusena:

- Liikmesühingute juhid mõistavad oma rolli kohalikul tasandil eestkostjana.
- Suureneb ühingute liikmelisus.
- Koolitustegevuse tulemusel kasvab liikumispuuetega inimeste organisatsioonide juhtide ja lihtliikmete teadlikkus invaorganisatsioonide rollist ühiskonnas.
- Suureneb liikumispuudega inimeste organisatsioonide ja liidu vaheline infovahetus ja sellega kaasnev ühtekuuluvustunne, paraneb organiseeritud tegevus puudega inimeste

probleemide tõstatamisel ja lahendamisel. Tekib tugev koostöö võrgustik.

- Sotsiaalse rehabilitatsiooni tulemusena inimesed integreeruvad ühiskonda paremini, on teadlikumad oma vajadustest ja õigustest, otsivad aktiivselt võimalusi nende rahuldamiseks ja elluviimiseks. Säilib eneseväärikus ja teotahe, tõuseb enesehinnang ja sellega seoses paraneb toimetulek elus.
- Koostöö seadusloome- ja valitsusorganitega aitab vältida seaduste vastuvõtmisel invaaspekti eiramist, laseb kaasa rääkida prioriteetidest puudega inimeste probleemide lahendamisel.
- Paraneb avalikkuse informeeritus liikumispuudega inimeste elust, suhtumine puudega inimestesse muutub tolerantsemaks. Barjäärivaba ühiskonna idee muutub mõistetavamaks.
- Sisukas kodulehekülge ei kõida ainult liikumispuudega inimesi, positiivset tagasisidet saame erinevatelt huvigruppideelt.

ELIL eelarve 2010 PROJEKT		
1.	ÜLETULEV JÄÄK	2 041 885
1.1	Sihtotstarbelised jäägid	1 816 000
1.1.1	HTM toetuse üliõpilastele tugiisiku teenuse vahendamiseks jääk	110 200
1.1.2	Toetus liikumispuudega lastele Tantsud Tähtedega jääk	251 000
1.1.3	Heategevuskrossi Tanel Leok & sõbrad jääk	150 000
1.1.4	Projekti Elisabet: toetus laste kõnniroboti ostmiseks jääk	1 243 600
1.1.5	Muud sihtannetused	61 200
1.2	Vabad vahendid	225 885
1.2.1	Invaru toetus raamatu ELIL 20 trükkimiseks	50 000
1.2.2	Eelmiste aastate projektide jäägid	10 250
1.2.3	Üleöödeposiidi intress	37 935
1.2.4	Annetused ELILi tegevuse toetamiseks	127 700
	TULUD	3 192 055
2.	TULUD	2 065 940
2.1	Toetus EPI Fondist arendus- ja halduskuludeks	273 340
2.2	Tulud Alexelale dispetšerteenuse osutamisest	156 000
2.3	Tulud Mustakivi Autole operaatorteenuse osutamisest	84 000
2.4	Tulud liikmemaksudest	2 600
2.5	Tulud projektile Elisabet laste kõnniroboti ostmiseks	1 500 000
2.6	Tulud kontsertidest klaveri remondiks võetud laenu tagasimaksmiseks	50 000
3.	TOETUSED PROJEKTIDE ELLUVIIMISEKS	1 126

		115
	PROJEKTITULU:	
3.1	EPI Fondi toetus erinevate projektide elluviimiseks	61 225
3.2	Liikumisvabaduse portaal: LEADER programm (Hiidlaste Koostöökoogu)	468 000
3.3	SA Dharma toetus lastelaager Julge elada projektile	40 000
3.4	Primus programmi toetus üliõpilastele tugiisiku teenuse vahendamiseks	240 000
3.5	Avatud Eesti Fond: Puuetega inimeste aktiveerimine tööturule sisenemiseks	316 890
		5 079
	KULUD	695
4.	ARENDEUS- JA HALDUSKULUD	297 980
4.1	tegevõtöötajate töötasud (maksudega)	224 180
4.2	tüür (kontor, saal, õppeklass)	12 600
4.3	telefonid	7 800
4.4	postikulud	1 000
4.5	bürookaup	1 000
4.6	pangateenused	2 000
4.7	audiitor (aastaaruande auditeerimine)	7 200
4.8	liikmemaksud (EMSL, FIMITIC, EML)	4 200
4.9	transpordikulu (juhatuse koosolekud, 2 üldkoosolekut)	20 000
4.10	lähetused	1 000
4.11	isikliku transpordi kasutamise kompensatsioon	12 000
4.12	muud tegevuskulud	3 000
4.13	trükised	2 000
5.	KULUD TEENUSTE VAHENDAMISEST	225 795
5.1	Palgakulud Alexelale dispetšerteenuse osutamise eest	155 635
5.2	Palgakulud Mustakivi Autole operaatoriteenuse osutamisest	70 160
6.	KULUD 2009 ALUSTATUD JA 2010 LÕPPEVATE PROJ. ELLUVIIMISEKS	3 254 800
6.1	HTM toetus üliõpilastele tugiisiku teenuse vahendamiseks	110 200
6.2	Toetus heategevuskrossist Tanel Leok ja sõbrad	150 000
6.3	Toetus liikumispuudega lastele Tantsud Tähtedega annetusest	251 000
6.4	Projekt Elisabet: toetus laste kõnniroboti ostmiseks	2 743 600
7.	KULUD 2010.a PROJEKTIDE ELLUVIIMISEKS	1 301 120
7.1	Tänuüritus	15 000
7.2	Veebileht	24 000
7.3	Ühingute aktiivi koolitus	20 000

7.4	Käsmu suvelaager	77 230
7.5	Liikumisvabaduse portaal: LEADER programm (Hiidlaste Koostöökogu)	468 000
7.6	SA Dharma toetus lastelaager Julge elada projektile	40 000
7.7	Primus programmi toetus üliõpilastele tugiisiku teenuse vahendamiseks	240 000
7.8	Avatud Eesti Fond: Puuetega inimeste aktiveerimine tööturule sisenemiseks	316 890
7.9	Klaveri remondiks võetud laenu tagasimaksed	50 000
7.10	Invaru toetus raamatu ELIL 20 trükikuludeks	50 000
8.	RESERV	154 250
	Reservi koosseis:	
	Sihtotstarbeline reserv	61 200
	Muud sihtannetused	61 200
	Vabad vahendid	93 050
	Tulu teenuse osutamisest	14 205
	Liikmemaks 2010	2 600
	ELILi tegevuse toetuseks tehtud annetused	76 245

Koostaja
Auli Lõoke, tegevjuht
10.02.2010